

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

16
Do użytku służbowego

ASG WP wewn. 3821/84

Kmdr nawig. Jerzy JAWORSKI
PRZEWODNIK METODYCZNY
do zajęć z historii sztuki wojennej
w grupach lotniczych

WARSZAWA

1984

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

14
Do użytku służbowego

ASG WP wewn. 3821/84

Kmdr nawig. Jerzy JAWORSKI

PRZEWODNIK METODYCZNY do zajęć z historii sztuki wojennej w grupach lotniczych

WARSZAWA

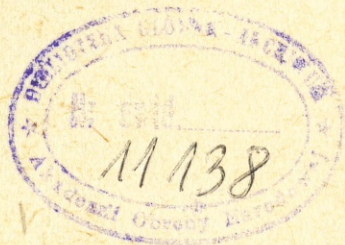
1984

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni K. Świerczewskiego

Do użytku służbowego 14

ASG WP wewn.3821/84

Kmdr nawig. dr Jerzy JAWORSKI
PRZEWODNIK METODYCZNY
do zajęć z historii sztuki wojennej w grupach
lotniczych

Warszawa

1984 r.

SPIS TREŚCI

	str.
- Wstęp	3
- Program tematyczny dla I kursu LO i ZWL	6
- Zagadnienia do zajęć grupowych	7
- Program tematyczny dla II kursu LO i ZWL	14
- Zagadnienia do zajęć grupowych	15
- Program tematyczny dla III kursu LO i ZWL	22
- Zagadnienia do zajęć grupowych	23
- Wykaz literatury	30
- Zagadnienia do egzaminu z historii sztuki wojennej...	33

W S T Ę P

Współczesna sztuka wojenna, jako teoria i praktyka przygotowania państwa i sił zbrojnych do wojny, oraz właściwego wykorzystania w czasie działań wojennych jego materialnych, moralnych i militarnych możliwości, jest dziedziną wiedzy wykorzystującą w szerokim zakresie doświadczenia historyczne. Wnoszą one bowiem do współczesnych rozważań teoretycznych element doświadczenia praktycznego, dostarczają materiału do porównań, analiz i wniosków, znakomicie rozszerzają horyzonty myślowe, wzbogacają wyobraźnię, wyrabiają wreszcie nawyki twórczego podejścia do wykonywanych współcześnie zadań.

Podstawowym jednak warunkiem właściwego rozumienia oraz poprawnej interpretacji doświadczeń historycznych z dziedziny sztuki wojennej jest odpowiednio wysoki poziom ogólnej wiedzy historyczno-wojskowej. Dostarcza tej wiedzy w niezbędnym zakresie historia sztuki wojennej, która w systemie studiów w ASG WP spełnia dwójką rolę: dyscypliny ogólnokształcącej w sensie społecznym i humanistycznym oraz przedmiotu specjalistycznego o charakterze interdyscyplinarnym.

Program historii sztuki wojennej na wydziale Wojsk Lotniczych i CPK, w sposób bezpośredni lub pośredni, wiąże się z ogólnym profilem studiów na tym wydziale. Dominuje w nim tematyka lotnicza rozpatrywana jednak na tle problematyki ogólnowojskowej.

Lotnictwo, mimo że jest stosunkowo młodym rodzajem wojsk /sił zbrojnych/, odgrywając znaczącą rolę w działaniach wojennych I i II wojny światowej oraz w lokalnych konfliktach zbrojnych, zdołało zgromadzić wiele doświadczeń, które mogą i

powinny stanowić bazę do rozważań współczesnych na temat jego roli i miejsca w ewentualnym przyszłym konflikcie zbrojnym.

Te właśnie doświadczenia stanowią punkt wyjścia do rozważań, w ramach zajęć z historii sztuki wojennej na Wydziale Wojsk Lotniczych i CPK. W ich eksponowaniu, obok tradycyjnych form zajęć, takich jak: wykłady, seminaria, konwersatoria, stosowane są również okolicznościowe informacje wojskowo-historyczne, pogadanki, prelekcje, spotkania z historykami profesjonalistami z dziedziny historii sztuki wojennej oraz z weteranami, uczestnikami II wojny światowej. Istotną rolę odgrywają również polowe podróże wojskowo-historyczne.

Całość programu realizowana jest w trzech etapach, na kolejnych latach studiów, z uwzględnieniem zasady stopniowania trudności.

Na I roku studiów dominuje tematyka ogólnoprzekrojowa, traktująca o głównych problemach i kierunkach rozwoju sztuki wojennej na przestrzeni od X - XX wieku.

II rok wypełnia tematyka faktograficzno-problemowa, dotycząca II wojny światowej ze szczególnym akcentowaniem roli i miejsca lotnictwa w kolejnych kampaniach i etapach tej wojny.

Na III roku przeważają tematy problemowe, w których uwagę koncentruje się na doświadczenia i wnioski z wykorzystania lotnictwa w II wojnie światowej oraz w powojennych konfliktach zbrojnych.

Rozległość problemów oraz ich ogromne zróżnicowanie zmuszają do stosowania w trakcie studiów określonej selekcji i to zarówno w odniesieniu do rozpatrywanych podczas zajęć tematów i zagadnień, jak też i do literatury umożliwiającej ich opanowanie.

Niniejszy przewodnik metodyczny może i powinien spełniać w tym aspekcie funkcję drogowskazu, określającego zakres przewidzianej do opanowania w trakcie studiów wiedzy z historii sztuki wojennej, sposobu realizowania programu w całości oraz przygotowania i realizacji kolejnych tematów zajęć.

PROGRAM TEMATYCZNY
dla I Kursu LO i ZWL

Nr tem.	Nazwa tematu	Ilość godz.
1	Wykład: Historia sztuki wojennej, przedmiot i zakres badań oraz rola i znaczenie doświadczeń wojennych w procesie studiów w ASG WP.	2
2	Wykład: Ogólne przemiany w wojskowości polskiej na tle powszechnej historii wojskowej w okresie od X do XIX wieku.	2
3	Seminarium: Kierunki rozwoju oraz główne problemy teoretycznej myśli wojskowej w okresie od XVI do XIX w.	3
4	Wykład: Polityczno-wojskowe przyczyny wybuchu I wojny światowej oraz ogólny przebieg i charakter działań wojennych.	2
5	Seminarium: Węzłowe problemy sztuki wojennej w okresie I wojny światowej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i roli nowych rodzajów wojsk.	4
6.	Seminarium: Teoretyczna myśl wojskowo-lotnicza okresu międzywojennego 1918-1939.	3
7	Seminarium: Doktryny lotnicze oraz przygotowanie sił powietrznych głównych państw europejskich do II wojny światowej.	3
8	Seminarium: Systemy OPK głównych państw europejskich w przeddzień wybuchu II wojny świat.	3
9	Konwersatorium: Główne problemy i kierunki rozwoju lotnictwa polskiego w okresie międzywojennym oraz jego stan i charakter w przeddzień wybuchu II wojny światowej.	2
R a z e m:		24

Z tego: wykłady - 6
konwersatoria - 2
seminaria - 16

ZAGADNIENIA DO ZAJĘĆ GRUPOWYCH

dla I kursu LO i ZWL

TEMAT 3: Kierunki rozwoju oraz główne problemy teoretycznej myśli wojskowej w okresie od XVI do XIX wieku.

CEL: Zapoznać się z głównymi kierunkami rozwoju oraz problematyką europejskiej i polskiej myśli wojskowej w okresie od XVI-XIX w.

CZAS: 3 godz. lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Uwarunkowania rozwoju oraz główne nurty i problemy europejskiej myśli wojskowej w XVI-XIX w.
 - a/ Początki teoretycznej myśli i piśmiennictwa wojskowego ery nowożytnej /nurt starożytny i współczesny/ w XVI w.
 - b/ Dominacja problematyki związanej z rozwojem broni palnej i sztuki fortyfikacyjnej oraz rosnącą rolą piechoty w XVII w.
 - c/ Problemy rekrutacji, szkolenia oraz strategii i taktyki w teoretycznej myśli XVIII w.
 - d/ Koncepcje wojny oraz poglądy na jej prowadzenie w rozważaniach teoretyków XIX w.
2. Główne problemy i kierunki rozwoju polskiej teoretycznej myśli i piśmiennictwa wojskowego w okresie od XVI-XIX w.
 - a/ Problemy obronności państwa w polskiej teoretycznej myśli wojskowej XVI-XVII w. / J.Ostroróg, A.F.Modrzewski, J.Tarnowski /.
 - b/ Problematyka techniczno-wojskowa w piśmiennictwie wojskowym XVII w. /A.Freytag, J.Naronowicz-Naroński, K.Siemionowicz/.

c/ Problematyka wojskowo-obronna oraz niepodległościowa w polskim piśmiennictwie wojskowym XVIII-XIX w. /St. Leszczyński, H. Kołłątaj, St. Staszyc, J. Pawlikowski, W. Chrzanowski, B. Stółzman, J. Bem/.

LITERATURA:

- S. Zawadzki, Wojsko, sztuka wojenna i teoretyczna myśl wojskowa w Polsce w tysiącleciu. S/581.
- S. Zawadzki, Teorie wojny partyzanckiej w XIX w., S/319.
- Z. Raźnikiewicz, Teorie wojenne w Polsce w XVI w. S/200.
- Z. Raźnikiewicz, Teorie wojenne w Polsce w XVII w. /S/201.
- J. Sikorski, Zarys historii wojskowości powszechnej do końca XIX w. Wyd. MCN, Wyd. I. 1972, wyd. II. 1975.

TEMAT 5: Węzłowe problemy sztuki wojennej w okresie I wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i roli nowych rodzajów wojsk.

CEL: Zapoznać się z ogólnym przebiegiem działań wojennych oraz właściwościami rozwoju lotnictwa w okresie I wojny światowej. Ocenić działania bojowe lotnictwa oraz rozwój środków obrony przeciwlotniczej.

CZAS: 4 godziny lekcyjne /180`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Analiza i ocena planów wojennych walczących stron oraz ogólny przebieg działań.
2. Rola i zadania nowych rodzajów wojsk w działaniach obronnych i zaczepnych.
3. Właściwości rozwoju lotnictwa w okresie I wojny światowej:

- a/ wzrost ilościowy;
 - b/ rozwój techniczny;
 - c/ zmiany organizacyjne.
4. Charakterystyka i ocena działań lotnictwa w poszczególnych etapach I wojny światowej:
- a/ rozpoznanie powietrzne;
 - b/ wsparcie i osłona wojsk;
 - c/ oddziaływanie na zaplecze nieprzyjaciela;
 - d/ problem walki o panowanie w powietrzu.
5. Rozwój taktyki rodzajów lotnictwa.
6. Rozwój środków obrony przeciwlotniczej.

LITERATURA:

- S.Feret, Węzłowe zagadnienia przełamania obrony pozycyjnej w okresie I wojny światowej. S/101.
- J.Jaworski, Lotnictwo wojskowe w I wojnie światowej. S/769.
- S.Zawadzki, Węzłowe problemy CPL wojsk i OK w I wojnie światowej 1914-1918. S/212.
- Z.Raźnikiewicz, Zarys rozwoju sztuki wojennej w latach I wojny światowej 1914-1918. S/784.

TEMAT 6: Teoretyczna myśl wojskowo-lotnicza okresu międzywojennego 1918-1939.

CEL: Zapoznać się z głównymi kierunkami teoretycznej myśli wojskowo-lotniczej okresu międzywojennego.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Doświadczenia i wnioski z I wojny światowej w aspekcie dotychczasowego wykorzystania i przewidywanych możliwości no-

wych rodzajów wojsk.

2. Społeczno-polityczne i wojskowe uwarunkowania rozwoju teoretycznej myśli wojskowej okresu międzywojennego:
 - idea i podłoże "teorii wojny totalnej";
 - założenia teorii "wojny pancernej";
3. Główne nurty i przedstawiciele myśli lotniczej okresu międzywojennego:
 - Douhetowsko-Mitchellowska teoria "wojny powietrznej";
 - poglądy radzieckich teoretyków na rolę lotnictwa w przyszłej wojnie;
 - polska teoretyczna myśl lotnicza okresu międzywojennego.

LITERATURA:

- J. Jaworski, Lotnictwo wojskowe w pierwszej wojnie światowej. S/769.
- J. Jaworski, Teorie, doktryny i kierunki rozwoju sił powietrznych głównych państw europejskich i USA w okresie międzywojennym 1918-1939. S/38.
- G. Douhet, Panowanie w powietrzu, Wyd. MCN, P/2164.
- J. Orzechowski, Dowodzenie i sztaby - okres międzywojenny /1918-1939/. Wyd. MCN, P/3317.
- St. Lewandowski, Teorie wojenne i siły zbrojne głównych państw kapitalistycznych w okresie między I i II wojną światową. S/125.

TEMAT 7: Doktryny lotnicze oraz przygotowanie sił powietrznych głównych państw europejskich do II wojny światowej.

CEL: Zapoznać się oraz dokonać oceny doktryn wojennych głównych państw europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem doktryn lotniczych i kierunków rozwoju sił powietrznych tych państw.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METCDA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Ogólna charakterystyka doktryn wojennych głównych państw europejskich w aspekcie geograficzno-politycznych i ekonomicznych warunków:
 - a/ niemiecka doktryna błyskawicznej i totalnej wojny pancerno-lotniczej;
 - b/ francuska doktryna obrony stałej;
 - c/ radziecka doktryna długotrwałej wojny manewrowej;
 - d/ angielska doktryna wojny morskiej;
 - e/ polska doktryna obronnej wojny manewrowej.
2. Doktryny lotnicze oraz przygotowanie sił powietrznych do II wojny światowej w w/w państwach.
3. Ogólna ocena i wnioski z przygotowań sił powietrznych do II wojny światowej.

LITERATURA:

- J. Jaworski, Teorie, doktryny i kierunki rozwoju sił powietrznych głównych państw europejskich i USA w okresie międzywojennym 1918-1939. Wyd. ASG, S/38.
 - H. Herman, Koncepcje użycia wojsk pancernych i zmechanizowanych na europejskim teatrze II wojny światowej. Wyd. ASG, S/844.
 - Cz. Krzemiński, Wojna powietrzna w Europie. Wyd. MCN, P/3806.
-

TEMAT 8: Systemy OPK głównych państw europejskich w przeddzień wybuchu II wojny światowej.

CÉL: Zapoznać się i dokonać oceny systemów OPK głównych państw europejskich w przeddzień wybuchu II wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem struktur organizacyjnych, możliwości wykrywania środków napadu powietrznego oraz roli

lotnictwa myśliwskiego i naziemnych środków obrony przeciwlotniczej.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Ogólna charakterystyka struktur organizacyjnych systemów CPK Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Związku Radzieckiego w przeddzień wybuchu II wojny światowej.
2. Przewidywane wykorzystanie sił i środków.
3. Możliwości w zakresie wykrywania środków napadu powietrznego:
 - Obieg informacji o środkach napadu powietrznego;
 - Rola lotnictwa myśliwskiego i naziemnych środków OPL w zwalczaniu środków napadu powietrznego;
 - Dowodzenie i współdziałanie.

LITERATURA:

- S. Zawadzki, Dowodzenie obroną powietrzną kraju w czasie II wojny światowej. Wyd. MON, W-wa 1973, P/3189.
- S. Zawadzki, Węzłowe problemy CPL wojsk i OK w WVN ZSRR w latach 1941-1943, ASG, S/571.
- S. Zawadzki, Obrona powietrzna obszaru Niemiec w latach II wojny światowej, Myśl Wojskowa 8/1968.
- L. Dziawgo, Obrona przeciwlotnicza obszaru kraju w roku 1939. Przegląd Wojsk Lotniczych i Wojsk OPK, 9/1982.

TEMAT 9: Główne problemy i kierunki rozwoju lotnictwa polskiego w okresie międzywojennym oraz jego stan i charakter w przeddzień wybuchu II wojny światowej.

CEL: Zapoznać się z uwarunkowaniami i kierunkami rozwoju lotnictwa polskiego w okresie międzywojennym.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Główne problemy rozwoju ilościowego i technicznego.
2. Tendencje i kierunki zmian organizacyjnych.
3. Szkolenie i doskonalenie kadr lotniczych.
4. Ogólna ocena przygotowań lotnictwa do oczekujących go zadań w okresie wojny.

LITERATURA:

- Z historii polskiego lotnictwa wojskowego 1918-1939, Wyd.MON, 56875, 56881.
- A.Morgała, Polskie samoloty wojskowe 1918-1939. Wyd.MON,W-wa 1971.

PROGRAM TEMATYCZNY DLA II KURSU LC i ZWL

Nr tem.	Nazwa tematu	Ilość godz.
1	Wykład: Polityczno-wojskowe przyczyny wybuchu oraz ogólny zarys przebiegu II wojny światowej.	2
2	Wykład: Główne problemy rozwoju i użycie lotnictwa operacyjnego w działaniach wojennych II wojny światowej.	2
3	Konwersatorium: Taktyczno-operacyjne użycie lotnictwa w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 r.	2
4	Ćwiczenie: Obrona powietrzna kraju w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 r.	2
5	Konwersatorium: Użycie lotnictwa w kampaniach 1940 r.	2
6	Konwersatorium: Bitwa powietrzna o Wielką Brytanię.	2
7	Wykład: Przebieg działań oraz główne problemy radzieckiej sztuki wojennej w WWN Związku Radzieckiego.	2
8	Seminarium: Rozwój i użycie lotnictwa radzieckiego w latach 1941-1945.	3
9	Ćwiczenie: Lotnicze zabezpieczenie operacji normandzkiej w czerwcu 1944 r.	2
10	Wykład: Rozwój organizacyjny oraz ogólny zarys działań bojowych PSZ i LWP w okresie II wojny światowej.	2
11	Seminarium: Rozwój organizacyjny oraz działania bojowe lotnictwa polskiego w ramach sił powietrznych państw koalicji anty-hitlerowskiej.	3
12	PPW-H: Lotnicze i przeciwlotnicze zabezpieczenie działań bojowych 1 AWP nad środkową Wisłą w sierpniu 1944 r.	6
R a z e m:		30

Z tego: wykłady - 8
konwersat. - 6
seminaria - 6
ćwiczenia - 4
PPW-H - 6

ZAGADNIENIA DO ZAJĘĆ GRUPCOWYCH DLA II KURSU LO i ZWL

TEMAT 3: Taktyczno-operacyjne użycie lotnictwa w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 r.

CEL: Zapoznać się z ogólnym przebiegiem i charakterem działań wojennych we wrześniu 1939 r. oraz dokonać analizy i oceny udziału lotnictwa w tych działaniach.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Stan i charakter lotnictwa polskiego i niemieckiego w przeddzień wybuchu wojny.
2. Przewidywane zadania dla lotnictwa w polskim i niemieckim planie wojny.
3. Właściwości wykorzystania i sposoby działań lotnictwa polskiego i niemieckiego na tle ogólnego przebiegu działań wojennych.
4. Doświadczenia i wnioski.

LITERATURA:

- J.Jaworski, Organizacja i działania bojowe lotnictwa polskiego w okresie II wojny światowej 1939-1945. ASG 1081, S/275.
 - J.Jaworski, Lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej. ASG 1978, S/154.
 - A.Kurowski, Lotnictwo polskie w 1939 r. Warszawa 1962.
 - A.Rzepniewski, Wojna powietrzna w Polsce w 1939 r. W-wa 1970.
-

TEMAT 4: Obrona powietrzna kraju w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 roku.

CEL: Zapoznać się i dokonać oceny funkcjonowania systemu obrony

powietrznej kraju w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 roku.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA Ćwiczenie.

ZAGADNIENIA:

1. Struktura organizacyjna systemu obrony powietrznej Polski z uwzględnieniem problemów dowodzenia i współdziałania.
2. Zadania oraz możliwości sił i środków wydzielonych do obrony powietrznej kraju:
 - a/ lotnictwa myśliwskiego;
 - b/ artylerii przeciwlotniczej;
 - c/ systemu dozerowania, powiadamiania i alarmowania.
3. Ocena funkcjonowania poszczególnych elementów systemu obrony powietrznej kraju oraz wnioski z wykorzystania sił i środków.

LITERATURA:

- S. Zawadzki, Dowodzenie obroną powietrzną kraju w czasie II wojny światowej. W-wa 1973, P/3189.
 - L. Dziawgo, Obrona przeciwlotnicza obszaru kraju w roku 1939. Przegląd Wojsk Lotniczych i Wojsk CPK, 9/1982.
 - J. Páwłak; Brygada Pościgowa - Alarm!. W-wa 1976.
 - J. Jaworski, Działania brygady pościgowej w systemie obrony przeciwlotniczej obszaru Warszawy we wrześniu 1939 r. S/99.
-

TEMAT 5: Użycie lotnictwa w kampaniach 1940 r.

CEL: Zapoznać się z przebiegiem działań wojennych w kampaniach: duńskiej, norweskiej i francuskiej oraz dokonać analizy i oceny wykorzystania lotnictwa w tych kampaniach.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Stan i charakter lotnictwa walczących stron oraz przewidywane w planach wojennych jego użycie.
2. Ogólny przebieg działań oraz właściwości wykorzystania lotnictwa w w/w kampaniach.
3. Doświadczenia i wnioski z wykorzystania lotnictwa.
4. Udział lotników polskich w kampanii francuskiej.

LITERATURA:

- Cz. Krzemiński, Użycie lotnictwa i wojsk powietrzno-desantowych w działaniach wojennych w Europie zachodniej w 1940 r. S/763.
 - T. Rólski, 85 dni pod francuskim niebem. W-wa 1975.
 - A. Goutard, Wojna straconych okazji. W-wa 1962.
-

TEMAT 6: Bitwa powietrzna o Wielką Brytanię.

CEL: Zapoznać się z głównymi problemami i właściwościami użycia oraz udziałem lotnictwa polskiego w bitwie powietrznej o Wielką Brytanię.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Cel działań, zadania oraz zaangażowane siły lotnictwa brytyjskiego i niemieckiego w poszczególnych etapach bitwy.
2. Taktyka lotnictwa myśliwskiego i bombowego.
3. Przyczyny niepowodzeń lotnictwa niemieckiego.
4. Wkład polskich pilotów myśliwskich w zwycięstwo nad lotnictwem niemieckim.

LITERATURA:

- Cz. Krzemiński, Bitwa powietrzna o W. Brytanię i udział w niej

polskich jednostek lotniczych. ASG 1973, S/448.

- Cz. Krzemiński, Wojna powietrzna w Europie 1939-1945. W-wa 1983, P/3806.
- B. Arct, Polacy w bitwie o Anglię. W-wa 1967.
- W. Król, Polskie dywizjony lotnicze w Wielkiej Brytanii 1940-1945. W-wa 1976, 1982.

TEMAT 8: Rozwój i użycie lotnictwa radzieckiego w latach
1941-1945.

CEL: Zapoznać się z zasadniczymi problemami rozwoju i użycia lotnictwa radzieckiego w latach 1941-1945, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków, tendencji i uwarunkowań zmian organizacyjnych, technicznych oraz zmian w taktyce poszczególnych rodzajów lotnictwa.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Stan i charakter lotnictwa radzieckiego w przededniu agresji niemieckiej.
2. Tendencje, kierunki i uwarunkowania w rozwoju radzieckich sił powietrznych w latach 1941-1945 /zmiany ilościowe, techniczne i organizacyjne/.
3. Przewidywane i realizowane zadania przez lotnictwo radzieckie w aspekcie porównawczym z lotnictwem niemieckim.
4. Rozwój taktyki rodzajów lotnictwa radzieckiego w latach 1941-1945, głównie w zakresie wsparcia i osłony działań wojsk lądowych oraz walki o panowanie w powietrzu.

LITERATURA:

- M. Kozewnikow, Dowodzenie lotnictwem radzieckim w II wojnie światowej, W-wa 1981.

- J. Jaworski, Lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej. ASG 1978, S/154.
- A. Karpiński, Wybrane problemy radzieckiej sztuki wojennej w Wielkiej Wojnie Narodowej ZSRR /1941-1945/. ASG 1976, S/44.
- S. Rudenko, Zwycięskie skrzydła. W-wa 1980.
- J. Tymochowicz, Lotnictwo radzieckie w bitwie pod Kurskiem. AŚG 1960, S/52.

TEMAT 9: Lotnicze zabezpieczenie operacji normandzkiej
w czerwcu 1944 r.

CEL: Zapoznać się z głównymi problemami użycia lotnictwa podczas normandzkiej operacji desantowej w czerwcu 1944 r.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Zadania i właściwości działań lotnictwa w okresie przygotowania do operacji:
 - a/ obiekty i sposoby prowadzenia rozpoznania powietrznego;
 - b/ sposoby i formy użycia lotnictwa w walce o panowanie w powietrzu;
 - c/ izolacja planowanego rejonu desantowania;
 - d/ obezwładnianie systemu obrony przeciwlotniczej oraz wyrzutni V-1.
2. Charakter działań lotnictwa podczas desantowania:
 - a/ przebieg i rezultaty lotniczego ogniowego przygotowania desantowania;
 - b/ sposoby osłony wojsk desantowych;
 - c/ lotnicze zabezpieczenie desantu powietrznego.
3. Sposoby realizacji lotniczego wsparcia wojsk w okresie walk na opanowanych przyczółkach:

4. Problemy współdziałania i dowodzenia lotnictwem w operacji.

LITERATURA:

- S. Czmur, Wykorzystanie lotnictwa w morskich i powietrznych operacjach desantowych w okresie II wojny światowej, ASG, S/270.
 - Cz. Krzemiński, Lotnictwo w operacji normandzkiej, ASG, S/691.
 - W. Król, Polskie skrzydła w inwazji na Francję, W-wa 1983.
-

TEMAT 11: Rozwój organizacyjny oraz działania bojowe lotnictwa polskiego w ramach sił powietrznych państw koalicji antyhitlerowskiej w latach 1940-1945.

CEL: Zapoznać się oraz dokonać analizy i oceny rozwoju organizacyjnego i działań bojowych lotnictwa polskiego w okresie II wojny światowej. Szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek bojowy i charakter zadań wykonywanych przez polskie jednostki lotnicze oraz na taktykę rodzajów lotnictwa.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: SEMINARIUM.

ZAGADNIENIA:

1. Zarys formowania i działania bojowe polskich jednostek lotniczych we Francji w 1940 roku.
2. Udział polskich pilotów myśliwskich w bitwie powietrznej o W. Brytanię.
3. Dalszy rozwój organizacyjny i działania bojowe Polskich Sił Powietrznych na zachodzie w latach 1941-1945.
4. Ogólna charakterystyka rozwoju organizacyjnego ludowego lotnictwa polskiego w latach 1943-1945.
5. Działania bojowe ludowego lotnictwa polskiego w latach 1944-1945.

LITERATURA:

- J. Jaworski, Organizacja i działania bojowe lotnictwa polskiego w okresie II wojny światowej 1939-1945. ASG 1981, S/275.
- B. Arct, Polskie skrzydła na zachodzie, W-wa 1971.
- I. Koliński, Ludowe lotnictwo polskie 1943-1945. W-wa 1965.
- W. Król, Polskie dywizjony lotnicze w Wielkiej Brytanii w latach 1940-1945. W-wa 1975.
- Cz. Krzemiński, Lotnictwo polskie w operacji berlińskiej. W-wa 1970.
- A. Morgała, Polskie samoloty wojskowe 1939-1945. W-wa 1976.

PROGRAM TEMATYCZNY DLA III KURSU LG i ZWL

Nr tem.	Nazwa tematu	Ilość godz.
1	<u>Wykład</u> : Główne problemy i uwarunkowania wykorzystania lotnictwa oraz funkcjonowania systemów OPK w latach II wojny światowej.	2
2	<u>Seminarium</u> : Walka o panowanie w powietrzu oraz lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej.	3
3	<u>Seminarium</u> : Dowodzenie lotnictwem operacyjnym w okresie II wojny światowej.	3
4	<u>Konwersatorium</u> : Wybrane problemy lotniskowego i materiałowo-technicznego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa w okresie II wojny światowej.	2
5	<u>Seminarium</u> : Kierunki zmian w strukturach organizacyjnych i wykorzystaniu systemów CPK głównych państw Europy w II wojnie światowej.	3
6	<u>Seminarium</u> : Użycie lotnictwa strategicznego oraz bezpilotowych środków napadu powietrznego /V-1, V-2/ w okresie II wojny światowej.	3
7	<u>Konwersatorium</u> : Lotnicze zabezpieczenie desantów morskich i powietrznych w okresie II wojny światowej.	2
8	<u>Wykład</u> : Wojny i konflikty zbrojne po II wojnie światowej - charakter, przebieg i wnioski.	2
9	<u>Seminarium</u> : Użycie lotnictwa i środków CPL w wojnach i konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej.	4
EGZAMIN		6
R a z e m:		30

Z tego: wykłady - 4
konwersat. - 4
seminaria - 16
egzamin - 6

ZAGADNIENIA DO ZADĘĆ GRUPOWYCH DLA III KURSU LO i ZWL

TEMAT 2: Walka o panowanie w powietrzu oraz lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej.

CEL: Dokonać analizy i oceny ważniejszych problemów z zakresu użycia lotnictwa w walce o panowanie w powietrzu oraz jego działań w ramach wsparcia wojsk lądowych, w oparciu o wybrane kampanie i operacje II wojny światowej.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Problemy walki o panowanie w powietrzu oraz lotniczego zabezpieczenia działań wojsk lądowych w poglądach teoretycznych okresu międzywojennego.
2. Przebieg i rezultaty walki o panowanie w powietrzu na europejskim TDW w toku II wojny światowej.
3. Lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w operacjach obronnych i zaczepnych II wojny światowej:
 - właściwości działań lotnictwa polskiego w interesie wojsk lądowych we wrześniu 1939 r.;
 - działania Luftwaffe w interesie niemieckich wojsk lądowych;
 - zabezpieczenie działań wojsk lądowych przez lotnictwo radzieckie;
 - charakter i właściwości działań lotnictwa aliantów zachodnich w interesie wojsk lądowych.
4. Ogólna ocena i wnioski z działań lotnictwa w ramach walki o panowanie w powietrzu i wsparcia wojsk lądowych w okresie II wojny światowej.

LITERATURA:

- J. Jaworski, Lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej. ASG 1978, S/154.
- J. Jaworski, Teorie, doktryny i kierunki rozwoju sił powietrznych głównych państw europejskich i USA, w okresie międzywojennym 1918-1939. ASG 1976, S/38.
- Cz. Krzemiński, Wojna powietrzna w Europie, W-wa 1983.
- S. Czmur, Problemy walki o panowanie w powietrzu w teorii i praktyce wojennej w latach 1914-1945. Praca doktorska, cz. II.

TEMAT 3: Dowodzenie lotnictwem operacyjnym w okresie II wojny światowej.

CEL: Dokonać analizy i oceny ważniejszych problemów z zakresu organizacji lotnictwa operacyjnego oraz sposobów dowodzenia tym lotnictwem, na przykładzie lotnictwa polskiego, niemieckiego, radzieckiego i anglo-amerykańskiego.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Ogólne tendencje i kierunki zmian organizacyjnych w lotnictwie operacyjnym /taktycznym/ w okresie II wojny światowej.
2. Ogólne tendencje i kierunki zmian w dowodzeniu lotnictwem na szczeblu operacyjnym i taktycznym:
 - a/ w lotnictwie polskim;
 - b/ w lotnictwie niemieckim;
 - c/ w lotnictwie radzieckim;
 - d/ w lotnictwie anglo-amerykańskim.

3. Doświadczenia i wnioski współczesne.

LITERATURA:

- M. Kożewnikow, Dowodzenie lotnictwem radzieckim w II wojnie światowej. W-wa 1981.
 - Cz. Krzemiński, Dowodzenie lotnictwem w II wojnie światowej. W-wa 1972.
 - Cz. Krzemiński, Organizacja, sposoby i metody dowodzenia lotnictwem radzieckim w latach 1941-1945. ASG 1970, S/683 + album schematów.
-

TEMAT 4: Wybrane problemy lotniskowego i materiałowo-technicznego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa w okresie II wojny światowej.

CEL: Zapoznać się z podstawowymi problemami lotniskowego i materiałowo-technicznego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa, głównie w aspekcie ich wpływu na efektywność działań lotnictwa.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90'/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Organizacja i funkcjonowanie tyłów lotniczych w Polsce podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r.
2. Charakterystyka i ocena niemieckiego systemu bazowania lotnictwa w przeddzień wybuchu i w czasie II wojny światowej.
3. Organizacja i funkcjonowanie radzieckich tyłów lotniczych.
4. Tyłowe zabezpieczenie działań bojowych ludowego lotnictwa polskiego.
5. Materiałowo-techniczne i lotniskowe zabezpieczenie działań

bojowych lotnictwa alianckiego /na przykładzie operacji normandzkiej/.

LITERATURA:

- J.Jaworski, Wybrane problemy materiałowo-technicznego i lotniskowego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa w okresie II wojny światowej. ASG 1979, S/167.
 - Cz.Krzemiński, Lotnictwo w operacji normandzkiej. S/691.
-

TEMAT 5: Kierunki zmian w strukturach organizacyjnych i wykorzystaniu systemów CPK głównych państw Europy w II wojnie światowej.

CEL: Zapoznać się ze zmianami w strukturach organizacyjnych oraz dokonać oceny wykorzystania systemów CPK głównych państw europejskich w okresie II wojny światowej.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Uwarunkowania zmian struktur organizacyjnych systemów CPK Niemiec, Wielkiej Brytanii i Związku Radzieckiego.
2. Doskonalenie systemów wykrywania środków napadu powietrznego oraz dowodzenia siłami CPK.
3. Charakter zadań realizowanych przez systemy CPK w/w państw w kolejnych okresach II wojny światowej.
4. Rola lotnictwa myśliwskiego i artylerii przeciwlotniczej w zwalczaniu środków napadu powietrznego.

LITERATURA:

- S.Zawadzki, Dowodzenie obroną powietrzną kraju w czasie II wojny światowej. W-wa 1973, P/3189.
- S.Zawadzki, Węzłowe problemy CPL wojsk i OK w WAWN ZSRR w latach 1941-43, ASG, S/271.

- S. Zawadzki, Obrona powietrzna obszaru Niemiec w latach II wojny światowej. Myśl Wojskowa 8/1968.
 - T. Jerofiejew, Doskonalenie struktury organizacyjnej i systemu dowodzenia wojsk OPL Kraju Rad w latach Wielkiej Wojny Narodowej. Wojskowy Przegląd Lotniczy 5/1973.
 - Węzłowe problemy sztuki operacyjnej i taktyki radzieckich wojsk OPK w okresie WWN.
-

TEMAT 6: Użycie lotnictwa strategicznego oraz bezpilotowych środków napadu powietrznego /V-1, V-2/ w okresie II wojny światowej.

CEL: Zapoznać się z problemami użycia lotnictwa strategicznego i bezpilotowych środków napadu powietrznego w okresie II wojny światowej oraz ocenić ich wpływ na przebieg działań wojennych.

CZAS: 3 godziny lekcyjne /135`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Ogólna charakterystyka douhetowskiej koncepcji samodzielnego wygrania wojny przez lotnictwo.
2. Strategiczne bombardowania Niemiec przez lotnictwo alianckie oraz ich wpływ na ogólny przebieg i rezultaty wojny.
3. Ocena porównawcza teorii Douheta z praktycznym wykorzystaniem lotnictwa w okresie II wojny światowej.
4. Ogólna charakterystyka możliwości bezpilotowych środków napadu powietrznego V-1 i V-2 oraz stosowane środki i sposoby ich zwalczania.

LITERATURA:

- E. Baranowski, Ogólna charakterystyka oraz zastosowanie bez-

pilotowych środków napadu powietrznego. S/461.

- Cz. Krzemiński, Strategiczne bombardowanie Niemiec w latach 1943-1945. S/462.

- A. Przeniczny, Siły i straty w działaniach powietrznych. ASG. S/43.

- Wybór celów dla bombardowania strategicznego. Przegląd Informacyjny. ASG nr 8/1963.

TEMAT 7: Lotnicze zabezpieczenie desantów morskich i powietrznych w okresie II wojny światowej.

CEL: Przeanalizować rolę i zadania lotnictwa w zakresie zabezpieczenia operacji desantowych oraz współdziałania z innymi rodzajami sił zbrojnych i wojsk.

CZAS: 2 godziny lekcyjne /90`/.

METODA: Konwersatorium.

ZAGADNIENIA:

1. Rola i zadania lotnictwa w zakresie zabezpieczenia operacji desantowych:
 - w okresie przygotowawczym operacji;
 - w czasie desantowania;
 - w czasie działań bojowych desantu po wylądowaniu;
 - wniośki.
2. Współdziałanie lotnictwa z innymi rodzajami sił zbrojnych i wojsk:
 - w operacjach powietrznodesantowych;
 - w kombinowanych powietrzno-morskich operacjach.

LITERATURA:

- S. Czmur, Wykorzystanie lotnictwa w morskich i powietrznych operacjach desantowych w okresie II wojny świat. ASG, S/270.

- A. Wolny, Wybrane problemy operacji powietrznodesantowych na Europejskim Teatrze II wojny światowej. ASG, S/850.
 - Cz. Krzemiński, Lotnictwo w operacji normandzkiej. ASG, S/691
-

TEMAT 9: Użycie lotnictwa i środków OPL w wojnach i konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej.

CEL: Zapoznać się z głównymi problemami wykorzystania lotnictwa i środków OPL w wojnach i konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na nowe elementy w rozwoju technicznym i taktyce rodzajów lotnictwa i środków OPL.

CZAS: 4 godziny lekcyjne /180`/.

METODA: Seminarium.

ZAGADNIENIA:

1. Charakter i właściwości działań lotnictwa amerykańskiego w wojnie koreańskiej /na tle warunków i specyfiki teatru działań/.
2. Nowe elementy w zastosowaniu lotnictwa i środków OPL podczas wojny wietnamskiej.
3. Rola lotnictwa i właściwości jego użycia w izraelsko-arabskich konfliktach zbrojnych.

LITERATURA:

- J. Jaworski, Niektóre problemy użycia lotnictwa w konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej. ASG 1978, S/843.
- M. Sienkiewicz, Wojna wyzwolenicza narodów Indochin 1945-1975. W-wa 1979.
- E. Wójcik, Konflikt bliskowschodni. W-wa 1975.

WYKAZ LITERATURY Z HISTORII SZTUKI WOJENNEJ DLA SŁUCHACZY WYDZIAŁU
WOJSK LOTNICZYCH I CPK

1. Arct B., Polskie skrzydła na Zachodzie. W-wa 1971, sygn. 22714.
2. Baranowski E., Ogólna charakterystyka oraz zastosowanie bezpilotowych środków napadu powietrznego V-1 i V-2 na zachodnim TDW w latach 1944-1945. ASG 1963, S/461.
3. Chromy E., Szachownice nad Berlinem. W-wa 1967, Sygn.18358
4. Czumr S., Wykorzystanie lotnictwa w morskich i powietrznych operacjach desantowych w okresie II wojny światowej, ASG, S/270.
5. Dcuhat G., Panowanie w powietrzu. W-wa 1965, P/2164.
6. Goutard A. Wojna straconych okazji. W-wa 1959, P/575.
7. Jankiewicz Z., Powstanie i upadek Luftwaffe. W-wa 1972.
8. Jaworski J., Lotnictwo wojskowe w I wojnie światowej. ASG 1973, S/769.
9. Jaworski J., Teorie, doktryny i kierunki rozwoju sił powietrznych głównych państw europejskich i USA w okresie międzywojennym 1918-1939. ASG 1976, S/38.
10. Jaworski J., Lotnicze zabezpieczenie działań wojsk lądowych w okresie II wojny światowej. ASG 1978, S/154.
11. Jaworski J., Wybrane problemy materiałowo-technicznego i lotniskowego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa w okresie II wojny światowej. ASG 1979, S/167.
12. Jaworski J., Organizacja i działania bojowe lotnictwa polskiego w okresie II wojny światowej 1939-1945. ASG 1981, S/275.
13. Jaworski J., Działania brygady pościgowej w systemie obrony przeciwlotniczej obszaru Warszawy we wrześniu 1939r. ASG 1977, S/99.
14. Jaworski J., Niektóre problemy użycia lotnictwa w konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej. ASG 1979, S/843.
15. Karpiński A., Wybrane problemy radzieckiej sztuki wojennej w WVN ZSRR /1941-1945/. ASG 1976, S/44.
16. Karpiński A., Zarys organizacji i działania bojowe ludowego WO w latach 1943-1945. ASG 1961, S/216.
17. Król W., Polskie dywizjony lotnicze w Wielkiej Brytanii w latach 1940-1945. W-wa 1975, sygn. 27842.

18. Król W., Polskie skrzydła w inwazji na Francję. W-wa 1978.
19. Krzemiński Cz., Lotnictwo polskie w operacji berlińskiej.
W-wa 1970, sygn. P/2959.
20. Krzemiński Cz., Dowodzenie lotnictwem w II wojnie światowej.
W-wa 1972, sygn. P/3095.
21. Krzemiński Cz., Wojna powietrzna w Europie. W-wa 1983.
22. Koliński I., Ludowe lotnictwo polskie 1943-1945. W-wa 1965,
sygn. P/2246.
23. Kurowski A., Lotnictwo polskie w 1939 r. W-wa 1962, sygn.
S/691.
24. **Koźewnik M.** Dowodzenie lotnictwem radzieckim w drugiej
wojnie światowej. W-wa 1981.
25. Morgała A., Polskie samoloty wojskowe 1939-1945. W-wa 1976.
26. Orzechowski J., Dowodzenie i sztaby - okres międzywojenny
/1918-1939/. W-wa 1980.
27. Pawlak J., Brygada pościgowa - alarm!. W-wa 1976.
28. Pawlak J., Brygada bombowa - kurs bojowy!. W-wa 1983.
29. Pawlak J., Polskie eskadry w wojnie obronnej 1939. W-wa 1982.
30. Przeniczny A., Siła i straty w działaniach powietrznych, ASG
1976, S/43.
31. Raźnikiewicz Z., Zarys rozwoju sztuki wojennej w latach I
wojny światowej. ASG 1974, S/784.
32. Raźnikiewicz Z., Ważniejsze zagadnienia rozwoju myśli wojsko-
wej w Europie i Stanach Zjednoczonych w XIX w. ASG
1959, S/142.
33. Rudenko S., Zwycięskie skrzydła. W-wa 1980.
34. Rzepniewski A., Wojna powietrzna w Polsce - 1939. W-wa 1970.
35. Zawadzki S., Wojsko, sztuka wojenna i teoretyczna myśl woj-
skowa w tysiącleciu. ASG 1973, S/581.
36. Zawadzki S., Niektóre problemy OPL wojsk i OK w głównych
państwach europejskich w latach 1919-1940. ASG 1965,
S/227.
37. Zawadzki S., Dowodzenie obroną powietrzną w okresie II wojny
światowej. W-wa 1973, sygn. P/3189.
38. Sikorski J., Zarys historii wojskowości powszechnej do końca XIX w.
W-wa 1972, sygn. P/3073.
39. Zbiorowe: Ludowe Wojsko Polskie 1943-1945. W-wa 1973.
40. Zbiorowe: Walki formacji polskich na Zachodzie 1939-1945.
W-wa 1981.

41. Zbiorowe: Z historii polskiego lotnictwa wojskowego 1918-1939
W-wa 1979, sygn. 56909.
42. Zbiorowe: Wojna obronna Polski 1939 r. W-wa 1979, sygn. P/3183.
43. Wolny A., Ważniejsze problemy prowadzenia działań manewrowych
oraz wykorzystania lotnictwa w wojnie koreańskiej
1950-1953, ASG 1962, S/394.
44. Wójcik E., Konflikt Bliskowschodni. W-wa 1975, sygn. 27020.
45. Żukow G., Wspomnienia i refleksje. W-wa 1973, sygn. P/3166.

ZAGADNIENIA DO EGZAMINU Z HISTORII SZTUKI WOJENNEJ

1. Sztuka wojenna w latach 1919-1939

Poglądy teoretyków burżuazyjnych na **charakter** przyszłej wojny i rolę w niej rodzajów sił zbrojnych /Ludendorff, Fuller, de Gaulle, Guderian/. Koncepcja prowadzenia działań zaczepnych i obronnych. Problematyka wojsk pancernych oraz zagadnienia motoryzacji wojsk w teoriach i doktrynach wojennych państw kapitalistycznych. Odbicie tych zagadnień w praktycznym budownictwie sił zbrojnych.

Poglądy radzieckie na charakter przyszłej wojny i sposoby jej prowadzenia.

Poglądy Douheta na wykorzystanie lotnictwa w przyszłej wojnie. Koncepcja użycia lotnictwa w przyszłej wojnie według poglądów Mitchella i Trencharda.

Zagadnienia wykorzystania lotnictwa w działaniach wojennych według poglądów panujących w ZSRR w okresie międzywojennym /Łapczyński/.

Teoretyczna myśl wojskowo-lotnicza w Polsce /Jasiński, Abzółtowski, Romeyko/.

Problemy budownictwa sił powietrznych oraz charakterystyka doktryn użycia lotnictwa w przyszłej wojnie w poszczególnych państwach /ZSRR, W. Brytania, Niemcy, Francja, USA i Polska/.

2. Wezłowe problemy użycia lotnictwa na europejskim TDW w latach 1939-1941.

Analiza planów użycia lotnictwa polskiego i niemieckiego w wojnie 1939 r. Sposób wykorzystania i charakterystyka działań lotnictwa polskiego i niemieckiego w wojnie obronnej Polski w 1939r. Charakterystyka i ocena działań wojennych w Danii i Norwegii.

Charakterystyka wykorzystania lotnictwa niemieckiego, angielskiego i francuskiego w kampanii wojennej we Francji w 1940r. Udział lotnictwa polskiego w kampanii wojennej we Francji.

Ocena organizacji obrony powietrznej W. Brytanii w latach 1940-1941 /ocena sił i środków oraz struktury OPK/. Ważniejsze zagadnienia przebiegu bitwy powietrznej o Wielką Brytanię: pojęcie bitwy powietrznej, ocena środków napadu powietrznego, sposoby zwalczania nalotów Luftwaffe przez siły i środki CPK. Wnioski wypływające z tej bitwy. Udział i rola polskich pilotów myśliwskich w bitwie o Wielką Brytanię.

Problemy walki o zdobycie panowania w powietrzu w początkowych okresach wojen: pojęcie panowania w powietrzu, zasady prowadzenia walki o panowanie w powietrzu, rodzaje panowania w powietrzu, sposoby użycia lotnictwa w walce o panowanie w powietrzu.

3. Wzrostowe problemy użycia lotnictwa radzieckiego w okresie WVN w latach 1941-1945.

Użycie lotnictwa radzieckiego w operacjach obronnych i zaczepnych: charakterystyka planowania, charakter wykonywanych zadań i sposoby działań bojowych, organizacja zabezpieczenia działań grup szybkich.

Organizacja, sposoby i metody dowodzenia lotnictwem radzieckim w okresie Wielkiej Wojny Narodowej ZSRR: strategiczne i operacyjne dowodzenie lotnictwem, kompetencje i procedura działania taktycznych organów dowodzenia lotnictwem, metody pracy dowódcy i sztabu lotniczego związku taktycznego nad wypracowaniem decyzji do działań bojowych.

Zagadnienia współdziałania lotnictwa radzieckiego z wojskami lądowymi: rodzaje i sposoby współdziałania, organizacja i realizacja współdziałania.

4. Rozwój organizacyjny oraz taktyka i sztuka operacyjna ludowego lotnictwa polskiego i Polskich Sił Powietrznych w okresie II wojny światowej

Warunki formowania i właściwości rozwoju organizacyjnego PSP /we Francji i Wielkiej Brytanii/.

Warunki formowania pierwszych jednostek lotniczych na terenie ZSRR. Charakterystyka i ocena struktury organizacyjnej oddziałów i związków lotnictwa polskiego. Wnicski z organizacji lotnictwa polskiego. Charakterystyka działań bojowych oddziałów i Związków lotniczych PSP i ludowego lotnictwa polskiego.

Zasadnicze zadania wykonywane przez 4 MDL w czasie operacji warszawskiej.

Charakter działań bojowych i zadania wykonywane przez lotnictwo polskie na Pomorzu w 1945 r.

Charakterystyka i ocena zadań oraz sposobów działań bojowych lotnictwa polskiego w operacji berlińskiej. Problem współdziałania lotnictwa polskiego z wojskami lądowymi i ANP w operacji berlińskiej /rodzaje, sposoby, specyfika, organizacja i realizacja współdziałania/. Dowodzenie lotnictwem polskim w operacji berlińskiej.

5. Wybrane problemy z działań lotnictwa aliantów zachodnich

Lotnicze zabezpieczenie operacji desantowej wojsk aliantów w Normandii: planowanie wykorzystania lotnictwa w operacji, treść i charakter wykonywanych zadań przez lotnictwo w okresie przygotowawczym do operacji, charakterystyka wykorzystania lotnictwa i wojsk powietrznodesantowych w toku operacji; udział i rola lotnictwa polskiego w operacji.

Problem strategicznego bombardowania Niemiec w latach 1943-1945.

Ogólna charakterystyka i użycie bojowe samolotów-pocisków V-1 i rakiet V-2. Organizacja zwalczania bezpilotowych środków napadu powietrznego na zachodnioeuropejskim TDW.

6. Wybrane problemy użycia lotnictwa w konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej

Tendencje i kierunki rozwoju lotnictwa po drugiej wojnie światowej.

Charakter działań bojowych i sposoby wykorzystania lotnictwa amerykańskiego w Korei i Wietnamie. Ocena organizacji i zasad współdziałania lotnictwa amerykańskiego z wojskami lądowymi podczas działań wojennych w Korei i w Wietnamie.

Właściwości wykorzystania lotnictwa w izraelsko-arabskich konfliktach zbrojnych.

